

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

O-vár Vizi-utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csőtörtőkön és Szombaton.
 Ára évenként 3 R. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. o. é. a minden hirdetés után 30 kr. bélyegző. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezdődik.

KIADÓ-HIVATAL:

Közép-utca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, június 26-án.

Azok után, mikkel utóbbi számunkban egy román hírlapi cikk alapján azon circulus vitiosusról, melyben román testvéreink egynemű szövívői nemzeti igényeikkel s az 1848-iki törvények revisiójának követelésével forognak, t. olvasóink türelmét fárasztani bátorokdtunk, kellemes szolgálatot véltünk tenni, ha becses figyelmüket ma ismét ugyanazon kérdéssel felelt, de egészen más színezetű, s illetékebb eredeténél fogva a megoldás iránti reményeinkre nézve sokkal megnyugtatóbb tájékozásra hívjuk fel.

Ma sem mi fogunk beszélni. Egy rövidke anthologia összeállítását kísértendjük meg, egy tekintélyes román honfi, Krassóvármegye köztisztviselőjében álló főispánjának a főrendi-tábla folyó hó 19-ki ülésében mondott beszédéből; csak annyi szabadságot vevén magunknak, hogy a tisztelt férfi nézetait némi párhuzamba állítsuk azokkal, miket fölött tárgya felett nekünk is többször volt alkalmunk nyilatkoztatni.

A jeles beszéd a képviselő ház felirási javaslatának minden változtatás nélküli elfogadása mellett tartatván, szónok használta az alkalmat a nemzeti kérdésnek román szempontból tüzetesebb taglalására s elősorolá mindazon ellenvetéseket, melyek Erdélyi román részről az 1848-diki törvények ellen felszoktak hozatni. Ezeket, mint a melyek a károlyfejevári értekezlet tanácskozásaiából, hírlapi közleményekből maig ismeretese, s a derék gr. T. D. által ugyanazon ülésben alaposan megegyeztetett, annyival mellőzhetőbbeknek tartjuk, mert maga a szónok kijelenté, miként „az aggodalmak nagy részét szűkkeblűeknek látja, mert az együttes törvényhozástól teljes orvoslást remél.” Lássuk tehát a beszéd azon helyeit, melyek szónoknak a fentforgó kérdés egyes ágai feletti pozitív véleményét tartalmazzák, s először is halljuk, mikép vélekedik Gozdsu az unióról:

„En nem vonakodom, ugymond, nyíltan megvallani, hogy magam is azon véleményben vagyok, hogy a román nemzet nyílt karokkal fogadhatná a Magyarországgal egyesülést, mely őket minden eddigi lelket epesztő szenvedésektől mintegy varázsvesszővel fölmentette, mely a vallás- és nemzeti különbségeket örök időkre megszüntette, mely őket vallási és politikai jogok tekintetében a velük együtt lakó nemzetiségekkel egy színvonalra helyezte s az elválasztó rémbástyát örök időkre ledöntötte, mely végtére ezen nemzetet a népképviselő által az ország és municipiumok kormányzatában népességük túlsúlya által főfaktorrá tette.”

Hol az a magyar szónok vagy publicista, ki a honegyesülés üdvös voltát alaposabb okokkal s megragadóbb modorban esetelte volna. S ha ily színben mutatnók fel a kérdést egy viszonyainkkal ismeretlen idegennek, nem azt fogná-e hinni, hogy bizonyosan itt is az amerikai szabad államokéhoz hasonló eset forog fenn: egy kiváltságait féltő töredék küzd a honegység által szabadságot nyert néptöbbség ellen!

De talán csak úgy tekinti Gozdsu az uniót, mint a melynek jó föltételek alatti létesülése ohajtandó a nélkül, hogy törvényes létezését elismerné? Halljuk mit mond az országgyűlés kiegészítéséről:

„Mély, vérző sebet vert — így szól — a tényleges hatalom hazánk szívébe: Horváthország kapcsoltságával, Erdély és szíverünk Fiume városa kegyetlen kezek által lettek elszakasztva; mindegyikkel ezredéves közös történelem, testvéri kapcsoltság és élő törvény köt össze bennünket; nem ismerhetjük országgyűlésünket kiegészítettnek nélkülük, követeljük, hogy a hatalom megjelenésüket lehetővé tegye, hogy őket az országgyűlésre meghívja stb.”

Avagy nem azt mondtuk és mondjuk mi is százszor ismételve, hogy miután a honegységről élő törvény van, ha annak magyarázása, kiszélesítése szükséges, vagy ha szinte az egész ország módosítani vagy éppen eltörölni is ohajtandó, ez alkotmányos uton másképp nem történhetik, mint a törvényes országgyűlés és törvényes fejedelem, közös törvényhozó hatalom által.

És miképpen értelmezi Gozdsu a nemzeti jog-egyenlőséget területi tekintetben?

„A román nemzetnek, ugymond, nincsenek separatisticus vágyai, nem kíván elkülönített territoriumot; épp úgy szíven fekszik Pozson, Moson, Heves és Borsod boldogsága, mint Máramaros, Szathmár, Bihar, Csanád, Arad, Temes, Torontál és Krassóé, hazájának határa a Lajthán innen kezdődik, azon túl semmi esetre sem, másik határa jelenleg a Vereborony szorosainál van.”

Midőn hazánknak románokkal vegyes lakossága valamennyi törvényhatóságai kimondották, hogy a jogegyenlőség elvét a nemzetiségekre is ohajlják törvényhozás útján kiterjeszteni mindazon határokon, melyek a magyar korona területe épségének fogalmával összeférnek: kérjük, a derék főispán most idéztük szavaiban tolmácsolott nemzeti közérzület nem túlszerűen minőségben jelenik-e meg a megyék ama széles értelmű határozatához képest, melynek ritkított betűkkel közölt szavai aligha meg nem szenvednének román testvéreink előnyére némi különbséget Heves, Borsod és Torontál, Krassó között? s azon erőlyes tiltakozás a román hona határainak a Lajthán túl terjedése ellen, nem hű kifejezése-e azon iszonynak, melylyel az egységes birodalom eszméje s a reichsrath iránt mindnyájan viseltetünk?

Igen nemesen jellemzi szónokot beszédének azon pontja, melyben a kiváltságos osztálynak a nép érdekében tett áldozatait érinti.

„Lehetséges, ugymond, és erre el kell készülnünk, hogy az ármány százféjű sarkányát nem fogjuk leendő királyunk köréből eltávolíthatni; lehet, hogy becsületes őszinteségünk balra fog magyaráztatni, lehet, hogy bennünket nyíltságunkért vétkek ellenszegülőkké fognak mondani, mint mondtak akkor, midőn a kiváltságos osztály minden előjogairól lemondva, azokban a haza minden osztályával megosztott s mit tett a magyar kiváltságos osztály, hogy a törvényt, mely őt minden kiváltságaiból kivetkezett, fentarthassa: vagyonát életét és gyermekeit áldozta fel. Mutasson fel a világtörténelem hasonló áldozatot, még Ábrámét sem veszem ki. En kimondhatom ezt e házban is a szerénység megsértése nélkül, mert nem tartozom ezen dicső kiváltságos osztályhoz — s mi lett jutalma? forradalmárnak mondatott, vérpadra huztatott.”

Szeretnők látni, minő arezzszinváltozás közt olvassák e magasztos érzés illette szavakat egy román ajkáról azok az urak, kik minden alkalommal, mikor csak néphez szólnak, különös hangsúlylyal ismétlik e stereotyp álmondatot: mindent a császártól kaptatok, mindenért egyedül neki tartoztok hálával. A helyett, hogy az elvont eszmékre kevésbé fogékony nép fiával megértetni igyekeznének azon viszonyt, mely alkotmányos országban a főhatalom gyakorlására nézve a törvényes fejedelem és a nép közt létezik, a helyett hogy fölfejténék, miként épp oly kevésbé igaz, hogy az urbéri terhek alóli felszabadítást csak Kossuthnak, csak a nemességnek, mint a milyen valóltan, hogy csak a császárnak köszönhetnék, hanem igen is köszönhetik a törvényes magyar király s a régibb törvényeink értelmében vett alkotmányos magyar nemzet által közösen gyakorolt törvényhozásnak: a helyett, mondjuk, megbénítják a szent igazságot, erőszakolt fictioval mérgeznek meg a természet egyszerű emberének keblét, hogy az alkotmányos állam-batalom iránti felvilágosult kegyelet helyett, a bűnök legundokabbikát, az elvett jótéteményérti hálátlanságot éleszszék benne.

Végül lássuk, mit ohajtana Gozdsu tétetni a jelen országgyűlés által a nemzetiségek érdekében?

„Készítsünk, így végzi beszédét, a hazában lakó testvér nemzetiségek megnyugtatóra törvényjavaslatot, hogy azon esetre, ha a jelen országgyűlés eredménytelenül lenne kénytelen eloszlatni, külön ajku testvéreink láthassák, mit valánk teendők, ha a mód és alkalom tőlünk el nem vétetik.”

A t. szónok ezen kívánságát is annyival kevésbé tartózkodhatunk aláírni, mert hiszen b. Eötvös indit-

ványa által e részben már kezdeményezés is történt s ismerve a tárgy feletti nézeteket, legfeljebb a külalakot illetőleg merülhet föl azon kérdés: mikor fogja az országgyűlés illetékesnek tarthatni magát arra, hogy megállapodásait törvényjavaslat alakjába foglalhassa.

S most kérdjük, ha igaz, a mi iránt nem is kételkedünk, hogy Gozdsunak, „kit testvéreinknek lenni tudnak (a románok), inkább lehetett alkalma szívük réjtélyébe pillantani; ha a „Telegr. Rom.“ folyó hó 21-ki számának ezen szavai: „ohajtvá várjuk nagyon tisztelt és erőlyes férfinak Gozdsu M. főispán ő mltga beszédét; s a „Gazetta“ június 21-ről ezen távirati sürgönyét: „tegnap beszélt Gozdsu Manó főispán ur a felső házban igen remekül nemzetiségünk mellett“ — ha mondjuk mindezeket biztos adatok gyanánt vehetjük arra, hogy a t. szónok valóban hű tolmácsa volt nemzete érzelmeinek s védője érdekeinek: hol hát az a különbség miközöttünk, mely akadályozza román testvéreinket, hogy mindnyájan kivétel és utógondolat nélkül fogjanak velünk kezét alkotmányos ujjaszületésünk nagy kérdésének megoldásában?

A törvénykezési bizottmány július 16-ki ülésében felolvasott második különvélemény. A méltóságos törvénykezési értekezlet tisztelt tagjai között többségre emelkedvén azon nézet, hogy Erdélynek 1848 előtt létezett perrendtartása visszaállítassék s a törvénykezés ezen alaki jog szerint folytatassék; alólt bár mennyire tiszteltem is a többség ebbeli megállapodását s bár mennyire ohajtom is, hogy hazánk alkotmányos uton hozott törvényei rehabilitálhassanak s ezeknek az alkotmányos uton kivül behozott s kormány rendelet értelmében meg továbbra is fentartatni rendelt idegen törvények felett elsőbbség tulajdoníttassék, ki kell azonban mindezen kegyelet mellett is abbéli meggyőződésemet jelentenem: miként én Erdélynek a magyar és székely földre s ezek területén fekvő városokra fennállott régibb processualis törvényeit teljes átdolgozás és a kor igényeihez képesti átalakítás nélkül visszaállíthatóknak nem tartom.

Mert ugyanis egy rövid visszapillantást téve régibb törvénykezési eljárásunkra — procedura judiciaria — világosan kitűnik: miként mind a bírói illetékesség, tehát törvényszékek rendezése, mind az azok elébe vitt peres ügyeknek megkezdése, folytatása és lejárata, tehát a törvénykezési eljárás, egyfelől a per tárgyává tett jogok s jószágok különböző természetétől, s másfelől a hazában fennállott különböző osztályok személyi minőségétől volt feltételezve; továbbá törvényeinkben lényeges különbségre találunk a peres jogviszonyok természetéhez képest a hosszú, rövid és legrövidebb perek között, melyekben sajtásokhoz képest a perorvoslatok több nemei és különböző módon, és a perfolrásnak különböző stadiumaiban alkalmaztattak.

A perbe hívás u. m. kibívás, idézés és bizonyosítás nemei közt, nemcsak az elnevezésre, hanem törvény előtti jogegyenlőséget sértő jogi következményekre nézve is lényeges különbség létezik, és a perbe hívás módjára nézve is azon különbséget: miszerint a nemest csak urbérese vagy szellére, ezek nem léteben eselédje, vagy eunek sem léteben szomszédja által, a nem nemest pedig személyesen lehetett meghívni, — szem elől nem lehet tévesztetni.

A perfelvétel, megjelenés, a halasztó és pert eldöntő több nemű kifogásoknak rendre megtevése, a perorvoslati több módoknak alkalmazása, az ügyvédi meghívással és folyamodásokkal gyakorlatok, a transmissio kiállítás, az ügyeknek ügyvédszéki kezelése, azoknak gyors folyását nemcsak gátolták, hanem a peres ügyek bevezetését csaknem aeternisálták.

S még a midőn törvényes erejűvé vált ítéletekhez is jutott a perlekedő, a végrehajtást, különösen a pénzbeli elmarasztalásokra nézve, minthogy pénzbeli kielégítés helyett jószág exequatlatott, nem lehetett a törvény lelkelével megfelelő eredményre juttatni, — mert nem volt a végrehajtást pénzbeli elmarasztalásokra nézve tisztán szabályozó törvényünk; nem volt szóbeli eljárásról rendelkező törvényünk, miáltal a legösszefoglalóbb kereseti utra tartozó ügyek, — a milyen a tisztá adósság, a haszonbéri, a bérleti viszonyokból és számadásból, számvetésből keletkező keresetek — gyors eligazítást nyerhettek volna, — e miatt a hazában a köz és magán hitel szenvedett és lábra kapni soha nem tudott.

Átlátta ezen törvényhozási elmaradásunkat az országgyűlés is, midőn 1842-ben a többi európai mivel államok s főképp az anya Magyarország nyomdokait követve, a szóbeli törvénykezéstről javaslatot készitendő országos küldöttséget nevezett ki, de az az országgyűlés 1847-ben csakis az urbéri tárgyakkal elfoglaltatása miatt nem vehette tanácskozás alá.

Már miután 1848-ban a jog és törvény előtti egyenlőség minden honpolgárra osztálykülönbség nélkül kimondott, miután az ősiség azon évben elvileg eltöröltetett, később pedig a 853-dik máj. 29-ki pátens által alkalmazási-

ag is megoldatott, azáltal több örök című és gyökeres jogon lezármaztatott peres ügyek részint véglegesen megszüntetettek, részint azok folytatása bizonyos határidőhöz volt kötve, de már ezen terminusok is lejártak — miután 853-ban az Erdélyre nézve addig létezett s a 848-dik évi kolozsvári 1. t. cz. 3. §-a értelmében továbbra is, egy közelebbi közös hongyilis általi rendezésig fenntartott igazságszolgáltatás folyama és személyzeti szerkezete teljes felforgatásával az osztrák perrendtartás béhozatott s jelen ideig alaki jog gyanánt maradtak függőben, melyeket azon alaki jog s az abban kimondott elvek szerint kell eldönteni, ha csak a törvénynek visszaható erőt nem akarunk tulajdonítani: ezekből kiindulva nem látom annak módját és kivihetőségét, miként lehessen a régi processualis rendet, a táblai ntasítás és ezzel kapcsolatos törvények tömkeleges eljárásait ismét életre ébreszteni, s a közelmúlt igazságszolgáltatási rendszerével akkép összhangzásba hozni, hogy sem a jogfolytonosság meg ne akadjon, sem a közhitel és jogbiztonság ne szenvedjen, sem végre a peres ügyekbeni eljárásban, a már keletkezett és az eldöntetlen ügyekben még ezután keletkezendő ítéletek végrehajtásában egy minden bizonyynal nagy zavart okozandó eljárási dualizmus fel ne állíttassék.

Ha tehát sem a több foglalkozásairól ismeretes osztrák perrendtartást, mint a házara erőszakolt institutiót meg nem tarthatjuk, sem pedig az erdélyi 848 előtti processualis eljárást alapjábol átalakítás nélkül vissza nem állíthatjuk, ha el kell ismerünk, miként csakis egy törvényes országgyűlés feladata lehet fennálló törvényt bármilyen részben akár eltörölni, akár a meglévő változtatni ezen átmeneti, állapotunkban oly intézmények után kell tekintenünk, melyek a hiányokat egyfelől kellőleg pótolják, másfelől pedig gyors és rövid eljárást biztosítva, a megzútt perlekedési rendszernek az igazságszolgáltatásra folytonossága tekintetéből egész biztonsággal rögtön helyébe illeszthetők.

Ezen mind a czélszerűségnek, mind a kor igényeinek megfelelő alaki jogot feltaláljuk az országbírói értekezlet által megállapított perrendtartási szerkezetben, mely nyilván arra mutat: miként Magyarország sem kívánt régi processualis rendszerére a „reservatis reservandis, et juxta processum alias in similibus observari solitum” záradékokkal ellátott perfelvételekre, a mandatumok és különböző nemű remediumok alkalmazására visszatérni, hanem a helyett a fennálló hitel, váltó, esőd törvényekben letezt perrendtartást egyöntetű egészsé alakítva, az igazságszolgáltatására vezető gyors és rövid eljárást állított össze saját alkotmányos uton hozott törvényeiből.

Miután tehát a melyen tisztelt törvénykezési értekezlet a magyarhoni hitel-törvényeket u. m. a esőd, váltó, vásárbírósi s kereskedelmi törvényeket elfogadta, azokat a szükségesség, a honegység és jogazonosság elveiből kiindulva Erdélybe is béhozatni véleményezte, nem látszik semmi ok az ellen barcolni, hogy az alaki jognak egész szerkezete egy közelebbi törvényhozásig miért ne fogadtassék el, — és miután továbbá urbíri ügyekben a szóbeli eljárást törvényszékeink különben sem mellőzhetik, igen viszszason fogna kiütni és a processualis rend egyöntetűségét fogná megzavarni, ha a különböző természetű ügyek ugyanazon törvényszéknél egy részben a régi levátás és dictaturai manipulációk átmenő, másrészt pedig a szóbeli és libellatius processus formák szerint kezeltetnének.

Azt, hogy perek ne támadjanak egy státusban sem lehet kikerülni, a bírói oltalmat kereső fél nagyobb bizalommal indítja perét oly formák szerint, melyek őt gyorsabb és rövidebb uton vezetik igazához, mintsem egyelőre láthatólag hosszas ideig folyó pert kezdjen.

Valóban nagy reusenszt fogna tehát okozni, ha az országnak oly judiciaria procedura adatnék, mely az igazságszolgáltatását messzi kiltásba helyezi s méltán támadna oly vélemény, mely tartózkodás nélkül ki fogná jelenteni, hogy ily intézkedés által nem előre, hanem retrograd történik a haladás.

Innen kiindulva tehát azon véleményben vagyok, hogy az országbírói értekezlet által elfogadott alaki szerkezete a czélszerűség, a honegység, jogi állapotunk ugyanazonosága, a hitel megőrzése tekintetéből, a törvényes országgyűlés intézkedéseig hozzák be ideiglenesen a Királyhágón inneni magyar és székely valamint az ezek területén fekvő városi törvényhatóságokba is, mégpedig a következő módosításokkal: u. m. I. fejezet a bíróságok szervezése körül

a 25. §. kimarad, —

a 27. §-ból az a, pontok — miután Erdélyben a szolgabírói és alispáni bíróságok szokásban nem voltak, — kibagyandók, és ezen § ekkép lenne módosítandó: megyékben, vidékekben és székely székekben a bíróságot gyakorolják,

a) a partialisszékek — ehez képest Fogarsszékvén és Felsőfejmegyében is a partialisszékek felállítását — Baróc, Seps, Kézdi, Orbai, Miklósvár, fel, alsó-Csik, Gyergyó és Káson külön partialis törvényszékei, az ezelőtti szokás szerint és helyeken meghagyandók

b) a megye, vidék és szék derékszéke —

a 28. §. a váltó-törvényszékek felállításáról külön intézkedés tétevére, kimarad;

a 29. §. oda módosítandó: a királyi tábla egyuttal mint első folyamodásu törvényszék is, a mennyiben ezen ügyek későbbi törvények által meg nem szüntetvék, — ítélt minazon perekben a melyek

a) a hazai törvények szerint korábban is ide tartoztak, b) melyekben a haza törvényei szerint ezelőtt az országgyűlés és a kir. kormánysszékek mint első folyamodásu törvényszékek ítétek — a kir. kormánysszékek egyedül mint felebbviteli legfelsőbb bíróság sat.

A II. fejezetben a bírói illetőség körül

a 33. §. oda módosítandó, megyében, vidéken, széken a személyes keresetek felett, ha ezek sommás szóbeli eljárás alá tartoznak 12 ft és illetőleg 60 ft erejéig a községi bíró,

a partialisszékek ítétek sommás és szóbeli eljárás utján 500 ft erejéig, továbbá ide tartoznak a haszonbérleti,

bérleti szerződések felmondásából, mind a szerződés lejáratának, mind pedig a bérlemény megrongálásának, vagy a bérletetés elmulasztásának indokából keletkezett ügyek, szolgálati, borozda, számadási és számvetési keresetek.

A megyei, vidéki és szék derékszékek ítélt a rendes szóbeli és rendes írásbeli perek felett; árvali és bűnvádi ügyekben, a mennyiben azok a kir. tábla elébe nem tartoznak; ezen bírói illetőség elvénél fogva, a nem nemes személyekre és javakra is kiterjed, azonban a rendezett tanácsú városok hatósága alá eső egyének és javak ide nem tartoznak.

A 37, 38, 40-dik §§ ok kibagyandók, —

a 41. §. oda módosítandó, sommás szóbeli perekben a birtokon kívüli felebbvitelre nézve a 836 és 840-dik törvények változtatlanul hagyatnak.

Rendes szóbeli és írásbeli keresetekben a felebbvitel történik

a) a kir. táblától a kir. kormánysszékekhez,

b) a partialis és derékszéktől, valamint a rendezett tanácsú városok törvényszékeitől, az utóbbiakra nézve az ezelőtti fennállott minden különbség nélkül, a kir. táblához s innen a kir. kormánysszékekhez, —

a 42. §. oda módosítandó, a bírói küldés jogát a kir.

kormánysszékek gyakorolják, — a szerkezet többi szabályai a 144. §-ig bezárólag változtatást meg nem szenvednek.

Ezen 144. §. elfogadását Erdélynek egy oly processualis szerkezetet fogna adni, mely a mellett, hogy a kor igényeinek megfelel, a törvényszolgáltatást minden zavar előidézés nélkül a már megindítva lévő s még ezután indítandó minden perekre folytonosságra teszi.

Kolozsvárt, június 10-kén, 1861.

Simon Elek.

Főkormánysszéki tanácsos gr. Bethlen Gábor Naszódon tartott beszéde. I. Minnekutána értesemre esett, hogy e vidék lakói közt kevés van ki magyarul ért, ezen — a vidék lakóihoz intézett — beszédemet, románul fogom elmondani:

Tisztelt gyűlekezet! Ezen a természet által sok szép földvelmi forrásokkal ellátott ország kebelében lakó különböző nemzetek, sok századokon keresztül, még pedig oly időkben, midőn csak is a privilegizált káosztok igazították az ország dolgait, a legszebb egyetértésben férték meg egymás mellett; és együtt élvezték e hon változó, hol dicső, hol pedig árnyékos korszakait: és ki hinné, hogy éppen azon időben, midőn honunk egyik legszebb korszaka előestéjén voltunk; midőn törvényes fejedelmünk által megerősített törvényezékek által törölteték el az addig fennálló szabadságok, (privilegiumok) és e hon minden lakosaira nézve örök és változatlanul elvált mondatot ki a jogegyenlőség, nemzet- nyelv- és vallás különbség nélkül, — akkor mondom találkoztak olyanok, kik a különböző nemzeteket egymás ellen tudták felforgatni.

Mi lett ennek következtése, nem szükség fejtegetnem; a közelebb eltezt évtized alatt mindnyáján tapasztaltuk.

Ezen nyomasztó állapot rossz következtéseit belátva felséges uralkodók is; minek következtésül a múlt évi oct. 20-iki diploma- és azzal kapcsolatban állottak ki a kéziratok; melyek által ujbol alkotmányos térre léptünk.

Tisztelt gyűlekezet! Nézetem szerint, igazi alkotmány csak olyan ország bírhat, melynek alkotmánya, fundamentális, már azelőtt törvényes országgyűlés által hozott, és törvényes uralkodó által szentesített törvényeken alapszik. Egy oetroyált alkotmányt, mint arra a törtélemben már számos példák voltak, a mint ma adták már holnap vissza lehet vonni; és az országnak semmi törvényes alap sem ad arra jogot, az igért alkotmányt visszakövetelni; holott ha az alkotmány oly törvényeken alapszik, melyeket a törvényes országgyűlés alkotott, és ugyanazon ország törvényes uralkodója szentesített, mindaddig törvénynek marad, míg egy hasonlóság a törvényes országgyűlés által hozott, és a fejedelem által szentesített törvény által el nem töröltetik.

Egy ily szerű alkotmányos ünnepegy feltartására vagyunk mi ide, mint kormánybiztosok, kiküldve: hogy ezen ujjonnan alakított megyének, ő felsége által kegyelmesen kinevezett főtisztjét hivatalába beiktassuk; kinek elnöklése alatt fogják önök azon legszebb alkotmányos jogot gyakorolhatni, hogy megyei tisztviselőket e megye birtokosai közül, a törvény által kiszabott uton, magok válasszassák; s ne kéntelenítessenek ezután is, honunk viszonyait nem ismerő, részint ismerni nem akaró idegen tisztviselők önkényétől függően.

Azonban, ordo est anima rerum; rendet pedig csak egy lehet fentartani, ha mindenben a fenálló törvényekhez ragaszkodunk; és ha szünte e törvényekben nemű bírányokat is találunk, nem szabad nekünk ezeket önkénytelleg félre dobni, hanem a törvényesszabta uton kell, hogy megváltoztassuk vagy idomítsuk; különben megszűntünk alkotmányos ország lenni, s a reactio és absolutismus eszközzeivé válnunk.

Midőn mindezeket önök figyelmebe ajánlom, továbbá önöket a kinevezett főkapitán iránt a törvények értelmében engedelmességre szólított fel, nincsen egyéb hátra, mint a kinevező rendelet felolvasása után, a főkapitán ur által az eskült letéteit. Mielőtt azonban ehhez fogunk, a szükséges jegyzőkönyv vitelére ezennel ideiglenesen kinevezem Florián János urat jegyzőnek.

II. Beszéd az eskü letétel ntán, magyarul elmondva: Méltóságos főkapitán ur! A polgári hivatalok közt, az országos főkormányzatot kivéve, tagadhatlanul legszebb a megyei főtiszttség. Ez, kivált alkotmányos országban azon kapcsol, mely a felső kormányt, legyen az akár miniszterium, akár locumtenentiale consilium vagy gubernium, a megye lakosaival egybekapcsolja. Azonban tagadhatlan az is, hogy a milyen szép elbírátása van a megyei főtisztnek, éppen oly nehéz feladata: mert sokszor megtörténhetik, hogy felőlől követelnek valamit, mi alulról visszatartást idéz; ugy másfelől némelykor alulról követelnek olyant, mi fent okoz visszatetszést. De egy lelkiismeretes megyei főnök mindig feltudja magát találni, mert csak azt nézi: hogy mit rendel a törvény, s szorosan ra-

gaszkodik ahhoz; és akkor jöjjenek bár a hibáztatások felőlől vagy alulról, nyugodtan fogja azokat tűrhetni, mert a legszilárdabb bírónak: tulajdon lelkiismeretének bizon nézhet szeme közé.

Nekünk jutott biztostársammal azon szerencse, méltóságodat egy ily szép hivatalba beigtatni. Szerencsének mondom azért, hogy megegedte Isten énem, hogy ujbol alkotmányos téren működhetünk. Továbbá azért is, hogy az itt, egy oly helyen történik, melynek polgárai az alkotmányos jogokat mondhatni eddig soha se gyakorolták.

Nagyon szép tért nyit a mai napon méltóságod előtt, midőn ezen ujjonnan alakult megye több ezerekre menő lakóinak jövedőbeli boldogságuk és meglegedésükről való gondoskodással lön megbízva. Mutassa ki méltóságod nekik azon a törvények által kiszabott utat, melyen egyedül orvosolhatjuk netaláni sérelmeiket és létesíthetik lehető gyorsu hajatásait. Vezesse méltóságod ezen megye lakóit a törvényes téren, és akkor a késő maradék is áldani fogja méltóságodat, mint ezen megye első alkotmányos főtisztjét; és ezzel felszólítván méltóságodat, hogy az elnöki széket foglalja el, s mindenek előtt megyei biztostmányt alakítson, őszintén kívánom, hogy eljen!

III. Beszéd a főkapitán és ideiglenes jegyző üdvözlő beszédjeik után: Méltóságos főkapitán, és tisztelt gyűlekezet! Foglalta méltóságod ugy jegyző ur is szíves köszönetünket a mondottakért; és már mielőtt e helyről eltávoznám, bátor vagyok még egyszer a tisztelt gyűlekezetet ünnepegyesen felszólítani: hogy a törvényes alkotmányos térről soha el ne távozzanak, mert ha minnagunk sűrűnk meg az alkotmányt, jogszerűleg soha senki se követelhetjük, hogy ahhoz tartsa magát; és minnagunk leszünk okozói annak, hogy végre is alkotmány nélkül maradjunk. Egy régi példabeszéd azt mondja: hogy quisque fortunae suae faber, őriztük tehát alkotmányunkat mint szemünk fényét, nehogy a késő maradéknak oka legyen minket hibáztatni. Melyeknek utána személyeinket a tisztelt gyűlekezet hazafi szeretetébe ajánlván, ezennel lelkesen kiáltom, hogy eljének!

Középszolnokmegye. Zilah, jun. 21. Egész legioja a megtörtént dolgoknak: a megdicsőült Teleki László a jogi hazánkfa emlékeztetőre Zilah városa részéről jun. 2-kön tartatott gyászisteni tisztelet a ref. templomban; mi jun. 3-án a kath. egyházban ismételtetett. A városi tanács 4 hétig tartó gyászt rendelt Teleki halálhíre vételekor, mely június 16-kán telvén le, akkor estve a K. Szolnok megyei honvéd-egylet alapítókéje gyarapítására tánc-vigalmat rendezett. Jun. 17. 18. 19-kén megyei nagy biztostmányi gyűlés folyt a főispán elnöklése alatt, melyen több magán és köztárgyak kerültek szőnyegre. Indítvány tétetett, hogy Deák Ferencnek bizalmi iratot küldjenek, mely elfogadtatott. Szikszai Lajos 18 kán felolvasta közkívánatra, 17-kén a honvéd-egyleti gyűlésen gróf Teleki László emlékére elmondott jeles gyászbeszédét. Pagonyi főtisztjé indítványozta, hogy a megyei tisztviselők fizetésük bizonyos részét ajánlják fel a honvéd-egylet javára. E véggett aláírasi iv fog indolni a tisztviselők közt. Pagonyi... telekkönyv készített indítványoz a német földmérés munkálatok szerint. Iső II od alispánok kimutatták, hogy azon munkálatok haszonvetetlenek, rosz telekkönyv pedig nem hogy használna sőt árt a hitelenk, s így jobb időkre halasztatott. Az utak kellő gondozására intézkedés történt. Határozata ment: a királyi kisebb haszonvételek a 36-iki törvényezikkek szerint kezeltesseken ujabb törvények hozásáig. A megye némely fekvő javai 49-ben elárvereztetvén, mely elidegenítés a helygimnázium megsemmisített azok visszaváltása elbátoztotott.

Városunkban jelenleg Albisi és Száki igazgatása alatt egy színész-társulat működik kielégítő sikerrel. Jun. 18 kán adatott a „Mama,” a tisztja jövedelem a honvéd-egylet javára fordítatott. Tudatom egyszersmind, hogy a helybeli eddig VI. osztályu gymnasiumnak feláll a philosophiai osztályai s azaz a deáki rendszer lép életbe, mit Zilah és környéke sorsárgva vár, minden visszamegy a régi kerék vágásba, mint volt a lélekölő rendszer behozatala előtt. Köszönet azon lelkes hazafiaknak, kik ezt részint ész, részint pénzbeli áldozataikkal kevés idő múlva életbe léptetik.

M. A.

Bukurest, jun. 15. A mai postán Konstantinápolyból bizalmas levelet vettem, melyben szóról szóra ez áll: „A konstantinápolyi szárd consul Cerutti parancsot kapott, több magyart nem segíteni Olaszország felé. Jó volna ezért a magyar ifjúságot hírlapilag e felől tudósítani.”

Nem teszek ehhez semmit, elég világosan van megmondva, hogy hazánk lelkes ifjúsága óvakodik maga elibe venni azt a hosszú és bizonytalan utat, mely hazánkból Oláh-, Török-, és Görögországokon át Olaszországba vezet. Ilazulról pénzzel busásan ellátva s a nevezett országokon kézalatt segítettve is roppant bajjal és vesződéssel járt ez ut, gondolni lehet tehát, hogy mi sors fogna e vonalon arra várakozni, a ki ezek után reászánna magát e kockázható vállalatra.

Itt a gyujtogatás egész rendszeresen tüzetik. A nagy becsü kaszárnya elhamvasztása után pár nappal az itteni álladalmi börtönnök — puskerie, mert hajdan puskatár volt — adtak tüzet, de ezt szerencsésen elfojtották. Közélebb Brailában volt borzasztó égés. — Kárhözatos lélek kell ehhez, saját hazáját éként károsítani, mert lehetetlen, hogy egy titkos kéz ne működne e gyujtogatásokban. Gyanúsítás van is elég, kivált az ó-conservatívek irányában.

Oláhországban is van egy sic dictum Zsobrija, ki közelebb oly bűnrőre kapott velt, hogy Katsariu conservatív képviselő nem állotta közelebb az országgyűlésben azzal vádolni Kuza kormányát — többek között — miszerint vagy nem képes elfogatni e híres zsiványt vagy a tisztviselők tudtával tizi rablási merényét stb., mire Bretiano élesen odavágta, hogy rablók (tilhárok) még magasabb helyeken is vannak mint a kérdéses rabló. Ugy látszik,

hogy a kormány közegei zokon vették a gyanúsítást, mert a mint a „Romanul” jelenti, Raduly Angelt a léten Dimbovica megyében szerencsésen elcsípték, de kérdés, Bretiano visszavonja-e vagy nem állítást.

Cavour halála itt is mély benyomást okozott, több lap gyász kerettel s a legmélyebb megindulással hozta a gyászbiót. A pesti román követek indítványának mellőzése a R. minden keserűség nélkül közli, úgy látszik, hogy báró Eötvös és Szalay ígéretében teljesen megnyugodott. r. l.

Országgyűlési tárgyalások és hírek.

Felsőházi ülés jun. 18-án. A mai szónoklatok sorát az ország hercegprímása, ő eminenciája nyitja meg. A felirat némely pontjai iránt nem titkolható aggodalmát, de azért azt nem akarja akadályozni, s annak mielőbb a trón színe elé jutását óhajtja. Utána még 13 szónok beszélt, egyet kivéve mind a feliratot pártolva, sőt némi óvással azon egy szónok (gr. Ráday László) is elfogadja. Gróf Erdődi Sándor elmésem állítja össze mi jó és mi rossz van az október 20 diki diplomában. S a jó oldalakhoz procoronide azt is adja, hogy a diplomában az a jó is van, hogy a mi rossz van benne, kivihetetlen. Ezután átment a Reichsrathba, az úgynevezett „ökéntes” kölcsönre sat. a németeket nem akarja összetévesztetni azon bivatalkokkal, kik alkotmányunkat tönkre tenni segítették. Gr. Zsigrai Fülöp mint a mathesisben egy politikában sem akar hypothesiseket. Mathematicai igazság, hogy 28 a 7-be nem megy; be fogják tehát igymond — Bécsben látni, hogy a birodalom 28 millió külön ajku népének a 7 millió németbe olvasása lehetetlen. Ifj. b. Majthényi L. a real- és personalis unió magyarizátára párhuzamot von Skócia és Anglia 1407-ben történt egyesülése és Magyarországnak Ausztriához viszonyára közt, mondja, hogy itt mindenben talál ellentétet, hasonlatot semmit. Haller Sándor gróf elfogadja az alsóház által átküldött feliratot. Előadása hevenyészett volt s annak kitűnő oldala az egészséges humor. A házat gyakran megnevezték. A többi között nem kis derűtlenséget okozott midőn elmondta, hogy midőn Haynau a bécsi miniszteriummal összevázott, azzal bocsolta meg magát, hogy 28 halálra ítélt magyarnak megkegyelmezett s ő is ezen körülménynek köszöni élte megmentését. Zichy Ferencz gróf is pártolja az alsóház feliratát. Tarnóczy Kazimír az osztrák államférfiak által áldott birodalmi egységet megfordított piramisoz hasonlítja. Nem tudják, hogy az események nagyobbak mint ők s ezeknek nem lehet ellentánni. A feliratot, úgy a mint van, elfogadja. Ráday László gróf maiden-speeché jól volt előadva. Az ifjú szónok inkább óhajtott volna az első felszólalást határozat alakjában tenni, de hogy ne idézzen szakadást elő, elfogadja a feliratot, csak azt akarja kimondani, hogy jövőre névze ebből következtetés nem vonható. Zichy Bódor gróf a feliratot egész terjedelmében pártolja. A törvénytelen adó behajtása ellen főispáni minőségben ünneplés övást tesz. Flóth Ferencz pártolja a feliratot. Ő felségét mielőbb megkoronázza óhajja látni. Alkotmányunkat nem szabad elfelejtésünkre, ezért kell visszautasítanunk a febr. 26-ki pátensben reánk tukmálni szándékolt reichsrath-féle szervezetet. Szólottak még Andrássy Aladár gróf, Orey Béla báró, Nádasdy Lipót gróf és Ganez eperjesi püspök, kik mindannyian az alsóházi feliratot pártolták. Az ülés délutáni 3 óra után oszlott szét.

A felső ház június 19-dik ülése. A tegnapi ülés jegyzőkönyve fölolvastatván s hitelesítve a ház azonnal a napirendre tért át.

A szók sorát ma gróf Vas Sámuel nyitotta meg. Nem a népek, de az osztrák kormány úz forradalmat, ő tüzte ki a forradalom véres zászlóját. A kormány az alkotmányosságot tüzte ki magának, s a val csak gúnyt úz; népei érdekét alárendelte bel s külpolitikájának. Az erdélyi unióról szeretett volna szólni, de miután azt Erdély püspöke oly fényes szónoklat al s annyi szakavatottsággal már meglette, nem marad neki egyéb hátra, mint ő nmlga nézeteibez csatlakozni s szívességgel köszönetet mondani. Fejtette Fiume viszonyait Magyarországhoz s bebizonyította Fiumének Magyarországhoz való visszacsatlásának szükségességét. Szólt nem tartja ugyan elégségesnek, hogy első felszólalásunk felírás alakjában történjék s határozatot óhajtana inkább, mindazáltal, a kérdés fontosságának s a megoldás sürgőségének tekintetétől meghajol Deák Ferencz nagy bazánkfának javaslatára előtt, s kész a felirathoz járulni. Vas Sámuel gróf után Ragalyi Károly következett. Elmondá mindazon sérelmeket, melyeket a bécsi miniszterium iskolákon s neveléstudományok elkövetett, melynek egyéb célja nem volt, mint az ifjú nemzedék elnémetítése s lelkeknek a szolgaság eltorpítése. Beszéde rendkívüli bátarsággal pártolt s a ház gyakran lelkes éljenekben tört ki. A feliratot egész terjedelmében pártolja.

Lonovics József érsek ur pártolja a feliratot s nagyon sajnálja, hogy annak eredeti szerkezete nem hagyott meg. Az ország jövőjét az 1848-diki törvényekben látja egyedül biztosítva, melyek a nemzet minden osztályának arany buláját képezik.

Zay Károly gróf elmondta most is, hogy inkább akar mint magyar a pokolba menni, hogsem mint német a menyországba; végre azonban mégis fél a pokolba menni, mert ott a bécsi miniszterekkel találkozhatnék.

Vay Lajos báró pártolja a feliratot, ámbár azt eredeti szerkezetében jobban szeretne volna. Beszédében kijelenté, miszerint mi a szent István koronája alatt lakó minden nemzetiségű testvéries egyetértésben akarunk élni.

Esztérházy István gr. nem látja ugyan, hogy a trónbeszédben a közeledés ki volna fejezve, de azért mégis jobbnak tartja, hogy a nemzet ő felségéhez feljör. Beszédeben kiemeli különösen azon balfogást, melyet a bécsi kormány elkövetett, midőn a honvédek a cs. hadseregbe besoroztatta, s ezt büntetésnek nevezte.

Festetics Leo gr. kész állani a szótól, ha a tárgyat szavazásra bocsátják. A főrendek részéről történt ellenkező vélemény felszólalása folytán azonban ő is elmondá beszédét, melynek értelme az, hogy pártolja a feliratot.

Széchenyi János gr. eleinte szintén azt hitte, hogy ha

tározatban is lehetne nyilatkozni, de meggyőződve a felirat észszerűségéről, pártolja Cziráky gr. indítványát.

Zichy Károly gr. pártolja a feliratot, sajnálja, hogy az eredeti zománczától megfosztott. Beszédét a nemes hazafiság tüze melege.

Wenkheim László b. megható, lelkes és rövid beszédben a felirat mellé nyilatkozik.

Elnök ezután kérdést intéz a házhoz, vajjon nem volna-e észszerű a tárgyat szavazás alá bocsátani, miután a feliratot a szónokok mind elfogadják. Tomcsányi főispán óhajtja, hogy ha már nem szavaznak, úgy legalább röviden nyilatkozzanak a szólan kívánók. Teleki Domokos gróf nem szeretné, hogy a szónokok morális akadályokkal gátoltassanak, szóljon kiki, úgy mint szíve sugallja.

A felső ház június 20-ki ülése. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után közzétették az igazoló bizottmányban pótlólag megválasztott tagok névsora.

A ház ezután a napirendre térvén át báró Rudics főispán emel szót. Szükséges a legnagyobb hatalommal szövetkezni, ez pedig a törvény. Jöjőn ő felsége Budára, koronázassa meg magát, adja vissza a nemzetnek jogait s alkotmányát, s ne keresse erejét a Gellérte építet erődben de a nemzet szívében. Ő is tiltakozik a törvénytelen adó erőszakos behajtása ellen. Pártolja a feliratot. Beszéde többször megjelentetett.

Az őz főispánt egy fiatal szónok váltja fel: Csáky Ede gr. A dalás kinézetű ifjú beszéde erős, mint a tűz, mely szemeiben csillog. A feliratra ő lelkiismeretesen nem szavazhat, mivel azonban a házban a batározat nem indítványoztatott, ő inkább szavazatát megtartja.

Károlyi György gr. siettetni kívánja a feliratot, mert ha az ország állapota még tovább is így tart, ez anarchiára vezet. Ő sem tartozik azokhoz, kik minden áron kibékülni akarnak.

B. Majthényi Antal, gr. Péchy és b. Luzsénszky hasonlólag a feliratot pártolják.

Teleki Domokos gr. felel Gozdu Manó krassói főispánnak. A feliratot egész terjedelmében pártolja.

Révai báró és Zichy Henrik gróf szintén a feliratra szavaznak.

Vay Lajos báró Borsod megye főispánja kiemeli a főispánok helyzetének nehézségét, mely a törvénytelen adóerőszakos behajtása által mellőzöttökkel bár, mégis rájuk súlyosodik. Ha őt arra felszólítanák, hogy kezet nyújtson az erőszakos behajtáshoz, főispáni méltóságáról azonnal lemondana.

Mán József mármaroszi főispán felel Gozdu Manónak az unió-törvényekre nézve, melyeket minden kelékkel ellátottaknak állít. Ha elfogadták a románok az urbér alóli felszabadítást s azt törvényerejűnek ismerték, miért nem akarják az uniót olyannak elismerni. A 48. törvények nem rögtönzöttek, ha igen, akkor csak óhajtni lehetne, hogy mindig ily törvények rögtönzöttek. Találó mondataival a házat gyakran tetszésnyilvánításokra ragadta. A feliratot egész terjedelmében pártolja.

Majláth Kálmán gr. határozatot akart volna, s inkább visszatartja a szavazatát.

Perényi László gr. Eötvös Dénes b. a feliratot pártolják. Most többen szavazást sürgettek, s elnök felszólítást intéz a főrendekhez, hogy nyilatkozzanak, mire többen azon feltétellel, ha senki sem kíván szólan, készeknek nyilatkoztak a szótól elállni.

Majláth György tárnok ő nmlga nem ért egyebet több az október 20-ki diplomára vonatkozó elmondott nézetekkel, mire névze feleltarta magának máskorra a szólan jogát. Azon férfiak, kik ezen okmány kibocsátásába bármikép befolytak, meg is fognak érte felelni. Sajnálja, hogy a felirat eredeti szerkezete megsemmisítot, különösen pedig, hogy a megszólítás és a trónlemondásra vonatkozó passzus eredeti szerkezetében meg nem hagyott. A feliratot mindazáltal úgy, a mint van, ő is elfogadja s óhajja annak mielőbbi fölterjesztését.

Elnök ezután kimondja a végzést, hogy t. i. a felsőház az alsó tábla feliratát közösen elfogadja s azt magáévá teszi.

Ezen határozatot a főrendi tábla jegyzője viendi át a képviselő házának.

A felső ház jun. 21-ki 9-ik ülésében olvas-tatik a tegnapi ülés jegyzőkönyve, s a ház határozatát a képviselőház tudatá ártat, mely többek közbeszólása folytán egyes kifejezésekben módosítván, ő nagyméltósága azon ki elentéssel, hogy ez a jegyző által a képviselőháznak meg ma átküldetik, az ülést fél 11 órakor elosztják. Közöljük a főrendek jun. 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvi kivonatát:

„A főrendek az ország teendői iránti, első felszólalásuk alkalmakor, saját érzelkeit azon felirathoz, mely a képviselőház részéről velök közöltetett, kiejtve találván, és így ezt mind lényegben, mind szervezetére nézve magukévé tévén, misem kívánnak inkább, mint hogy ezen felszólalásban a képviselőházzal egyesülhessenek; midőn ezen óhajtatunkat a képviselőházzal a szokott módon tudatni elhatározták, egyszersmind bizalmasan felszólítandónak végezték, miszerint a közös felírásnak miként leendő fölterjesztésére nézve, böles nézetait a főrendekkel közölni sziveskedjék.”

KÜLÖNFÉLÉK.

* Azon hozzánk érkezett kellemetlen tudósítást kell közlenünk, mi szerint Fogarasnak sz. kir. várossá emel-tetése ellen az ottani zsidó lakosok óvást jelentettek. Nem annyiban azt sajnáljuk, hogy a fogarasi zsidók a magyarokkal szemben ellen-véleményt képeznek, mint azt, hogy azon vidéken egy sz. kir. városnak annyira szükséges voltát nem akarta belátni, annak létesülhetése részéről is akadályt gördítnek.

— A tordai postabivataltól egy nyitltéri cikket vettünk, melyben felszólítja a levelezőt, kinek tollából ily alaptalan rágalom folyt. Feleslegesnek tartanók közölni, miután rögtön felelhetünk rá, még pedig azzal, hogy a szerkesztőség f. hó 19-én egy Tordán feladott levelet kapott,

ollóval felmetszve, s a kolozsvári postabivataltól e volt reá írva: Von Thorda aufgeschnitten hier eingelaufen. N. N. A corpus delictive szolgálhatunk.

— Tordavármegyében Csapón lakó mgs Berzen-czei Sándor ur a dézsi kisdodóvó intézet tükéje gyarapítására 88—nyolczvanvölez frtkat ajándékozott, mint biztos helyen lévő köteleves kamatozó adósságot, mely hazafias emberbaráti adományozásért köszönetet nyilvánít, a dézsi kisdodóvó-intézet felügyelő bizottmánya. Dézs, jun. 23., 1861.

— Több részről tétetvén azon észrevétel, hogy Zaránd megye bizottmány tagjai közül némelyek e megyétől oly távol vannak, hogy a folyó hó 14-ről 33. szám alatti birdetményben ugyan e hó 26-ra kitűzött bizottmányi gyűlé-re meg nem jelenhetnek, a bizottmányi gyűlés folyó évi július hó 2 dikára halasztatik. Mi ezenel közbirre tétetik. Körösbánya, június 19., 1861. Pipos János, főispán.

* Egy bécsi lap szerint Zichy gróf, Lapeyrière Maniel s több magyar urakkól való társaság már érintkezésbe tette magát a tiszai vasutársasággal, hogy a pest miskolci vonalat tőle megvásárolják, s a szerződés megkötése hallomás szerint nem sokára meg fog történni. Vételár 20 millió forint. Mielőtt a vétel megtörtént, a magyar északi vasutársaság azonnal kiépítené a Miskolczról Pestre menő vonalat, melyet a tiszai társaság eddig tulajdon nagy kárára tenni elmulasztott. A tiszai társulat pedig a 20 milliót egy Magyarországot Erdélylyel összekötő vasut építésére fordítandja, mely közbajlás szerint Nagyváradot kötné össze Kolozsvárral.

* Bibornok primás ő főmagasságát Békás-megyről, hová egyházi teendők szoltították volt, mintegy 30 főből álló lovas banderium kísérete a budai várba. Ez alkalommal az „I. T.” szerint következő komikus eset fordult elő. A mint a főrségen álló es. tiszta nagy porfellegben közeledő nemzeti lobogós lovascsapatot megpillantá, azt híven, hogy a várat akarják megrohanni, katonái fegyverrel szoltítá s kardot is emelt az első lovasra, s csak is a hgrprimás ész-revevése után győződött meg, hogy Buda várát még nem akarjuk megostromolni.

* Egy jámbor szabadságsó katona Budán eltalálta kiáltani magát „Éljen Kossuth! Éljen a magyar!” e nagy büntér a zsandárok és katonák oly vitézlű utána vették magukat, hogy csak a Dunába ugrással menekülhetett előlk. Vajjon van-e Budán alkotmányos hatóság? ha igen, miként történhetik, hogy polgármesterek egy kis kirugó jó kedv miatt éjnek idején dunafürdőbe erőszakolják? (M. O.)

POLITIKAI HIREK.

— Vimercati, valamint a francia kormányának az olasz királyság elismertetésére vonatkozó sürögnye — mint Turinből írják, ide megérkezett. Vimercati megbízatása: szóbeli felvilágosításokat nyújtani a császár céljairól, s nevezetesen a francia „kikötés” vagy „fenntartás” jelentéséről. A felhivatalos „Patrie”-nak Turinba táviratozott jegyzéke észrevehetőleg leültvén az olaszok lelkesedését, s „Opinione” a közhangulat tolmácsává teszi magát, s tiltakozik a „kikötés” ellen, de egyszersmind megnyugtató a könnyen csüggedő olaszokat. „Senki sem kélti, — mond az „Opinione”, — hogy az elismertetés következménye leendő Rómának Olaszországgal való egyesülése, és a pápa világi hatalmának megbukása, de miként történik meg ezen bekebelezetés? Addig fogunk e várni, míg a francziák eltávolítása után rendtelenség fog kitörni az örök városban, a olasz hadcsapatok fognak hívatni, a rendnek viszont helyreállítása? A pápai kormány el van ítélve, s bukása kikerülhetetlen. De azon kell ügykeznünk, hogy ezen változás lehető legkevesebb rendtelenséget idézzen elő; nekünk Rómában kell lennünk azért, hogy a rendet fenntartsuk, nem azért, hogy azt ismét helyreállítsuk. A midőn elejét vesszük azon megrázkodásoknak, melyek kikérthetetlenül bekövetkeznek, ha a francziák elvonulnak, mielőtt helyükbe olaszok léptek volna, minden érdek megóva s minden káth. lélek megnyugtató lesz. Az „Opinione” emlékeztet, hogy már Cavour gróf is tett ez értelemben javaslatot: „a római kérdés megoldása mindenesetre közel bekövetkezendő s Olaszország jogait egyesíteni fogja a pápaság érdekeivel.” Napoleon császár épp oly megnyugtatólag ügykezik hatni az olasz kormányra Vimercati által, mint az „Opinione” megnyugtatói ügykezik a közvéleményt felhozott ezike által. III. Napoleon úgy állítja elő a történet elismerést, mint első lépést, melyet az olasz kormány érintkezéssel használhat fel, a pápai kormányval való további alkudozásokra. Ha ezek eredményre nem vezetnének, akkor megtörténhetik az, minek történnie kell, minél fogva azt hiszik, hogy Vimercati gróf Franciaországra nézve kielégítő felelettel hagyandja el Turint.

A fennebbi levélben kifejezett fölfevés, egy június 22-én érkezett sürögny szerint, csakugyan megvalósult: a „Patrie” június 21-diki esti száma jelenti, hogy a turini kabinet egyetértett Franciaországgal az olasz királyság elismerése iránt, s az megegyedi (admet) a kikötést, Rómát és a pápa örökségét illető kérdésre nézve. Ezen felelettel Vimercati gróft Párisba várták. Egy más sürögny pedig már jelenti is Turinból, június 21-éről, hogy a feletet a francia jegyzékre elindult.

— Párisból jelenti, miként alaptalan azon hír, hogy a francia kormány külön jegyzékben értesítette volna a bécsi és madridi udvarokat az olasz királyság elismertetéséről; ellenben igaz az, hogy 18-án az összes európai udvarokhoz francia részről körsürögny intéztetett, melyben Franciaország kifejté azon okokat, melyek őt Olaszország elismerésére bírták.

Ujabb. — Turinban, Garibaldi nemzeföl-
leggyverési terve fölött jun. 21-én kezdődtek a viták.

— Turinból 20-áról írják a „Perseveranza”-nak: Piombino hg. a királynál kihallgatás után rögtön elutazik Párisba, hogy Tittani és Comparassival a rómaiak adressét átnyujtsák. Casarini, Silvestrelli és Lorenzini urak hihe-

(185) Tisztelettel tudatom megbízóimmal, hogy kezemen levő póreik tovább vitelével, távollétem miatt, helyettesítésre is hangzó fölhatalmazványaim erejénél fogva, ügyvéd **Tompa Károly** urat biztam meg. Lakása: eddigi szállásomon gr. Rhédey háznál.

Kolozsvártt, június 23-án, 1861.

Rottensteiner Antal,
ügyvéd és jogtudor.

(180) (2-2)

Ormós és Csapó

újan nyitott

fűszer-, nürnbergi, divat- és dísz-áru kereskedésök

MAROS-VÁSÁRHELYT.

Több éveken keresztül működésünkben első rendű nagykereskedő-házaknál Bécsben mint ügyvezetők, alkalmat nyújt a fűszer-, nürnbergi, divat- és dísz-áru cikkek körüli ismereteinket annyira tökéletesíteni, miképp hisszük, hogy kereskedésünkben található ilyenmő cikkeknek valódisága felülhaladja minden eddigelő itt e nembem előfordult cikkeket. s jelenlegi összeköttetésünk a szakmánkba dolgozó gyárakkal képessé teszik, hogy a legutányosabb árak mellett, árucikkeink valódiságáról jót állhatunk.

Attekintés végett a kereskedésünkben található keresettebb cikkekről rövid jegyzéket iktatunk ide. **Kapható** ugyanis abban nagy mennyiségben, különböző minőségben és terjedelmes választékban: a legfinomabb belöldi, angol és francia illatszerek, toilette-szappanyok, haj- és bajusz-kenőcsök; finomul fehérített fürdő-szivacsok, kötő-, varró-, horog-, himző- és gombos-tűk; kéz- és elő-üng-gombok, francia legyezők és virágtartók, selyem és gypot esernyők; fodrász-, választó- és por-hajfésűk; fog-, köröm-, fej-, ruha- és szébbenhordó kefék; mindenféle pipere asztali (toilette) tükrök, üres és felszerelt női szekrények s egyéb cikkek; t-jték és agyag török-pipák, szivarszipkák és pipák fajtákból, borostyánkőből, fából, agyagból; valódiságos Ehrenhofer-féle török- és badeni meggy- pipa- és szivarszipka-szárak; mindennemű vadász-lovagló, kocsizó, író és rajz eszközök, nő- és utazó-táskák, szivar-, levél- (s pénzlárczák, utazó-, bőröndök, sarkantyúk, lovagló-vesszők, hajlő-, kocsizó- és eb-ostorok; kanász- és csikós-kalapok, női-czipők és férfi-osizmák, női és férfi kénytűk; továbbá nagy választéku borotvák, tollkés-ek, kertész-, konyha- és metéllő-kések; ebédli és dessert-készletek; mindennemű kávés és étkezelő, tejmerítők és levestetők; ón és pléh mosdótálat; tűzélőszközök, madárkalitkák, kávégépek, kávéőrlik; fekete és festett bécsi és angol tálcák; cukor szelenczék, varrópárnák.

Az elősorolt csak általánosságban szóló oly gazdag választéku árucikkek jegyzékéből könnyen látható, hogy kereskedésünkben a t. cz. vásárlóknak minden kíváncsi kielégíthető.

Miután tehát ezen jelentésünkkel egyfelől a t. cz. közönség előtt magunkat, mint e városban új egyéneket bemutatni szerencsénk van, ohajjuk egyszersmind, hogy becses rendeléseit is minél számbanban teljesíthetünk alkalmunk lehesse, mire nézi még megjegyezzük, hogy megrendeléseiket szakmánkba vágó, bármiféle cikkekre vágó tárgyakra elfogadunk és gyors, pontos és jutányos teljesítésére magunkat kötelezzük.

Maros-Vásárhelyt, június havában, 1861.

Ormós és Csapó,
fűszer-, nürnbergi, divat- és dísz-áru kereskedők.

(32) 27/6 1861.

(9-9)

Valódi

MOLL SEIDLICZ POR.

mely a párisi műkiállításán aranyérmet nyert.

Középponti raktára a „Gólyaház” címzett gyógyszerár Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelemztetésül. Hogy az én gyártmányaimat a másokéval össze ne cserélhessék, s hogy formáimnak jogtalan bitórlását megakadályozhassam, gyári jegyem „Moll Seidlitz-por” ezután nem csak az iskatula fedelén, hanem minden fehér papíron, a melyben a poradag foglaltatik, vizirátilag látható lesz.

Ára egy bepecsételt eredeti iskatulának 1 ft 25 kr o. o. Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bizonyított gyógyhatásuknál fogva minden eddig elő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltatandók. A császari nagy birodalom minden részéből beküldött több ezernyi hálaírat részletes biz nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegység, idegbaj, szívdobogás, ideges fűfűfű, vértörődés, közhány-szerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtatik, s a legártalmasabb győgyeredményt vivtak ki Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyomódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan viszszerkelték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, mű és zász, mezői gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselék, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyógyforrások a legkisebb könynyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Egyedüli raktár Kolozsvártt: Ritter Tr. gyógyszer. Beszterczén: Szorgot György. Sz.-Agothán: Knull K. gyógyszerész. Déván: Büchler A. Brassóban: Jekelius F. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész. M.-Vásárhelyt: Bucher M. Burdaci A. N.-Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl. N.-Váradon: Jánky Antal. Segesvártt: Misselbacher. Szilágy-Somlyón: Orawetz A. Vajda-Hunyadon: Marschal. Zilahon: Harmath S. F.

A fentebbieknél megrendelhető továbbá a:

Dorsch-halmájolaj.

Lobry és Portontól, Utrecht, Németalföld.

Eredeti flakókban, használati utasítással

2 ft 10 kr és 1 ft 5 kr o. o.

A Dorsch-halmájolaj Európa minden orvosi tekintélye által mell és tüdőbetegség, görvűl (Scrophula) angolkorság (Rachitis), rheumatismus és közhány, rögzött bőrküetés, szemgyulladás, idegbetegség stb. ellen mint kitűnő gyógyszer elismert eredménnyel rendelvényeztet tt.

PYRETHRIN-SZÁJIVIZ

a fogak és foghús tisztán és épen tartására. Egy eredeti üveg ára 1 ft 5 kr o. o.

A Pyrethrin-szájviz tisztán növényi anyagokból áll, s számos kísérlet és tapasztalat által igazolt minden tulajdonokat egyesít magában, minélfogva az ép fogak és foghús minden külső és belső káros befolyás ellen védve, épen tartatnak, sőt az e részekben honos betegségeket legyőzi és a kórányagot tökéletesen eltávolítja.

Az egyetlen fajta, a mely mindig betöltés alkalmával Müller tanár által vegykémleti vizsgálat alá vétetik, s ólom tokezával bedugaszolt üvegekben küldetik szét, melyeken a Lobry és Porton ház firmája van.

STEIN JÁNOS
könyvtárusnál Kolozsvártt kapható:

B Á N K B Á N

eredeti nagy dalmű 3 felvonásban, zongorára két kézre alkalmazta ERKEL FERENCZ, ára 7 ujforint.

A HAZÁNAK BUZGÓ SZERELME

MEGEMESZTE ENGEMET!

EGYHÁZI EMLÉKBESZÉD,

melyet

SZÉKI GRÓF

TELEKI LÁSZLÓ

tiszteletére a kolozsvári ev. ref. egyház által rendezett gyászünnepep tartott **NAGY PÉTER**, helybeli ref. lelkész,

Kolozsvárott, június 2-kán, 1861.

Ára 30 krajczár.

Koronás szőlőművelés.

Irta **BÁTHI GÁBOR**, fintaházi földbirtokos.

11 kömetszetű ábrával.

Az erdélyi gazdasági egylet költségén. Ára 30 kr.

HAJNALD LAJOS

erdélyi püspök, felsőházi beszéde az erdélyi unio tárgyában.

Ára 12 kr.

KORÁNY

ZSEBKÖNYV.

A ref. esk. ifjuság dolgozataiból

SZERKESZTIK S KIADJÁK

B. BÁNFI DEZSŐ és RÉTHI LAJOS.

Bolti ára 1 ft 30 kr.

Józsika Miklós legújabb regénye

MÁSODIK RÁKÓCI FERENCZ.

6 kötet. Ára 6 ft.

DIPLOMA LEOPOLDINUM

articuli Diaetales 1791

&

Articulus III. anni 1744.

super hæreditario augustæ domus Ausriacæ

utriusque secus jure et successionem.

Egy füzetben 60 kr.

Erdélyország nagyfejedelemse-

gének újabb országgyűlési vég-

zései (Articuli novellares diaeta-

les) 1744—1811 magyarosította s egy

vezetékkel s némely külön jegyzetekkel

világosította dálnoki Inoze József. Ára

2 ft 50 kr., kötve 3 ft.

Magyar hadvezérek

ARCZKEPCSARNOKA

14 arczkép 1 lapon u. m. Klapka, Dam-

janits, Bem, Vetter, Nagy Sándor, Aulich,

Mészáros. Dembinszky, Guyon, Kiss Ernő,

Dessewffy, Leiningen, Török, Perezel Mór.

Ára 2 ujforint.

A magyar birodalom alaptörvé-

nyei, magába foglalva a Magyar- és

Erdélyországra szóló „pragmatica

sanctio”t. Az eredeti deák szöveg

mellő vetett magyar fordítással. Közjog-

tani segédkönyvül kiadta Toldy Fe-

rencz. Ára 1 ft 20 kr.

Segéd táblázat

a kamatok gyors kiszámítására az uj

osztrák pénzürték szerint.

Összeállítá **Szábel Alajos** pénzügy-

igazgatósági segéd. Ára 1 forint.

Ugyanez német nyelven. 1 forint.

A gymnasiumi oktatásügy törté-

nete a magyarországi helyét hitval-

lásuaknál, különös tekintettel a hely.

hitv. tanároknak Pesten 1860-ban tar-

tott egyetemes értekezletére írta Szi-

lági István. Ára 1 ft (a mármaros-

szigeti és sárospataki tanári nyugintézet

javára).

Szervezeti javaslat, az erdélyi ev. ref.

főtanodák rendezésére. Bizottsági meg-

állapítás nyomán dolgozta: Gáspár

János, n.-enyedi neveléstanár és is-

kolamesteri képezde-igazgató. Ára 60kr.

Erdélyhoni jogtudomány, írta Dó-

zsa Elek jogtudor. Első könyv: Er-

délyhoni közjogtan. Második

könyv Magyar magán-jogtan.

Harmadik könyv: Magyar pertan.

A három kötet ára 6 ft o. é.

Törvénytudományi műszótár, köz-

rebocsátja a magyar tudós társaság;

második bővített kiadás, 2 ft o. é.

IRMA CSÁRDÁS

zongorára,

szerez és tisztelettel ajánlja gr. Bethlen

Irma kisasszonynak Pongrácz Jó-

zsef. Ára 60 kr.

Kossuth-induló, zongorára szerzé

Müller József, ára 80 kr.

Klapka-induló, magán és karé-

nekre Thali Kálmán szöveke után,

zongora kísérettel alkalmazá Bognár

Ignác, ára 60 kr.

Batthyányi-induló, zongorára szerzé

Müller J., ára 40 kr.

Rákóczi-induló, magán és karénekre.

Szerdahelyi József szövege után zong-

gora kísérettel alkalmazá Engeszer

Mátyás. Ára 1 ft.

Palóczy-émlék, zongorára szerzé Krü-

ger H. ára 80 kr.

Széchenyi-induló, zongorára, szerzé

Farkas Miska 54 kr.

Deák Ferencz beszéde. Ára 12 kr.

Deák Ferencz arczképe ára 1 ft.

Gr. Battyáni Lajos arczképe 1 ft.

Garibaldi életnagyságu arczképe 2 ft.

Gr. Teleki László arczképe 1 ft.

Palóczy László arczképe 1 ft.

Egy magyar család a forradalom

alatt, írta Józsika Miklós, 4 kötet,

ára 4 ft.

Schuselka Franz an Franz Deák

Ára 40 kr.

KOSSUTH LAJOS parlamenti

élete. Közlök Karádfy és Ráth-

kay. Ára 2 ft.

Magyarország pacificatioja,

egy szabad szó a királyhoz és nemzethez.

Ára 20 kr.

Az országbirói értekezlet javas-

latai a törvénykezés tárgyában 80 kr.

(Szilágyi Sándor.) A magyar for-

radalom története 1848- és 1849-

ben. Ára 2 ft 50 kr.

(Gáspár Lajos.) Nézetek az izra-

eliták felszabadításáról. 30 kr.

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

(141)

Az első magyar általános biztosító társaság kolozsvári főigazgatója

biztosít

jégkárok ellen

a lehető jutányos díjak, gyors és legmértányosabb kártérítések mellett, s elvállal biztosításokat **tűzkárok ellen** (ha villám által okozottak is) épületekre, gazdasági és iparkészletekre, butorokra, állatokra, szállítás alatt levő árukra, valamint **életbiztosításokat** is, u. m. a biztosított halála után fizetendő tőkék és nyugdíjak biztosítását, a biztosított életében fizetendő kifizetési tőkék, elhalasztott évjáradékok (nyugdíjak) és közvetlen évjáradékok biztosítását. Bevallások elfogadnak:

A főigazgatói iroda, van az O-vári piac-szöglet 232 szám alatt, az emeleten. Vidéki ügynökök: **Abrudbányán:** Ferenczi Mihály; **Alfaluban:** Gál Elek; **Algyógyon:** Dáné Mózes; **Bánffy-Hunyadon:** Híry János; **Beszterczén:** Tannenhaus Izra; **Bötenben:** Sebestyén Károly; **Csapón:** Finna István; **Cs. Keresztúron:** Torma Károly; **Cs. Szeredán:** Erős Elek; **Dézsén:** Roth Pál; **Egenben:** Köblös Miklós; **Enyeden:** Bisztricsányi Sándor; **Czirmer J. József;** **Eltén:** Karácson Mózes; **Gyaluban:** Soos Ferencz; **Hévízen:** Péterfi Sándor; **Hidalmáson:** Majthényi Ferencz; **Kapnikbányán:** Lipniczki Ferencz; **Fejervárra:** Mathernik Emil; **Frádn:** Finta Samu; **D. Szent-Mártonban:** Szabó Ferencz; **Gyaluban:** Soos Ferencz; **Hévízen:** Péterfi Sándor; **Hidalmáson:** József; **Kolozsán:** Farkas Lajos; **K. Szilváson:** Csiki László; **Lekenézén:** Scholtész Gyula; **M. Laposon:** Breuer Pál; **M. Régenben:** Viski Ferencz; **Marosújvárt:** Sebestyén Aron; **M. Vádrhelyt:** Jenei Albert; **N. Rónán:** Moricz Sándor; **N. Ölyvön:** Dézsi Sándor; **N. Sajón:** Veres Márton; **Naszdorán:** Deichend Frigyes; **O. L. poszbányán:** Hanschid György; **Remetén:** Filőp István; **Retegen:** Köblös István; **Rogozon:** Molnár Sándor; **Sárdon:** Elek Mihály; **Sárvárra:** Varga Ferencz; **Semesnyén:** Ifj. Dadai János; **Szamosújvárt:** Dájbukát János; **Szemesnyén:** Hoszszu Kelemen; **Széken:** Nagy Károly; **Sz. Nádoson:** Pogány Lajos; **Sz. Udvarhelyt:** Zajzon Ferencz; **Teleken:** Magyarósi Ferencz; **Tékén:** Varga Sámuel; **Topánfalván:** Szabó Miklós; **Tordán:** Osztián testvérek; **Torockán:** Koronka Antal; **Tövösen:** Lukács József; **Új Tordán:** Balogh János; **Választon:** Filőp István; **Vargyáson:** Gyöngyösi István; **Kövenden:** Tanka Sámuel; **M. Ludáson:** Marton Károly; **Kis-Enyeden:** Papp Miklós urak.

Kolozsvárt, majus, 1861.

A magyar biztosító társaság

k. főigazgatója:

Kővári László.

(55)

27/6 1861.

(5-11)

Cs. kir. osztrák legfelsőbb szabadalmakkal és porosz királyi legfelsőbb jóváhagyással

Dr. BORCHARDT

illatos

orvosi

NÖVÉNY SZAPPANJA.

melyet a legtekintélyesebb orvosok és magán-személyek hiteles véleményeik szerint mindekor egy szappan sem közelít meg úgy előnyére, valamint **gyógyerejére** nézve; úgy szinte **meglepi** hatásánál fogva minden, még éhvosszat elhanyagolt bőrnél is, valamennyi ilyen műgyártmányok közt **első helyen áll**; ez nagymennyiségű **növényi**, nevezetesen illatos és aetherolajos anyagokon kívül **ásványi alkatrészeket** tartalmaz, melyek ezen szappannak hatását **sajátságossá** és **jellemzővé** teszik. Egy kísérlet mindenkit meggyőzend, és neki e szappan használatát napi szükségé teendő.

Dr. BORCHARDT növény-szappanja mindig csupán fehérben **zöld** írással nyomott, s ugyan e név béléggel pecsételt eredeti csomagokban **42** kr-ával osztr. értékben árultatik, mire — a **sokszoros utánzások** miatt — **pontosan** figyelni kell.

Dr. SUIN de BOUTEMARD

illatos FOG-PASTAJA,

a **legalkalmasabb** szer a fogus és fogaknak egészében **fenntartására**, fogakon képződő elődi állatkáktól, gombácskáktól úgy szinte a fog-borkától megszabadítására, a fogaknak fájdalommentes és ártatlan módon való megfehérítésére, a maz megtartására, minden rossz szagnak a szájból eltávolítására, úgy szinte a rothadásnak ellenállni, a kinzó fogfájalmaknak elejét venni, a foghust erősíteni és szilárdítani, a fogak kilyukadását megakadályozni, s a felekést kedvesen földíteni. — Ezen **elismert** **csészerszerűség** által nyer Dr. SUIN de BOUTEMARD fog-szappanja folyvást növekedő híres elismerést még a legutóbbi körökben is, mert ez azok által kik csak egyszer is használták különös előszeretettel mindig örömet fog vétetni.

Dr. SUIN de BOUTEMARD fog-pastája 1 és 1/2 darabokban **70 s 35** kr-ával adatik el, és vörös és arany bronzal díszített borítéka hátulján **Dr. Suin de Boutemard** családi címerét és névaláírását viseli, mire — ezen cikkeknek is szemlatomásti **sokszoros hamisítása** miatt — **méltótlanság** figyelmet fordítani.

Valódi minőségben kaphatók egyedül csak

Kolozsvárt: Wolff J. és Khudy J. gyógyszer. **Abrudbányán:** Ferenczi Mihály; **Beszterczén:** Kelp Ferencz és Dietrich & Flischer; **Brassóban:** Stenner F.; **Déván:** Buchler A. **Enyeden:** Bisztricsányi A.; **Erzsebetvárosban:** Schmidt A.; **Hátszegen:** Matéfi Béla gyógyszer; **Károly-Fejervárra:** Rusz János; **Köhalomban:** Melas Ed. F. gyógyszer; **Maros-Vádrhelyt:** Fogarasi J. D.; **Medgyesen:** Vándory & Brandsch; **Szegesvárt:** Misselbacher fia és Teutich; **Sz. Újvárra:** Placintar és fia gyógyszer; **Szász-Régenben:** Wachner Traugott; **Szászsebenben:** Weissörtel Ad. G.; **Szebenben:** Zöhrer J. F.; **Székelly-Keresztúron:** Binder Márton; **Sepsi-Szentgyörgyön:** Vitályos Béla; **Sz. Udvarhelyt:** Kauntz J. A. gyógyszer; **Szeredán:** Gozsy A.; **Sz. Somlyón:** Ruszka Ignác; **Tasnádán:** Szongott Jakab; **Tordán:** Velits G. és Wolff G.

(178)

(3-3)

Előzött lovak.

Fo'yó hó 18-ra virradó éjen **Korpádról** a mezőn levő akolból elloptak két kanczát: egyik pej, mintegy 20 éves, 15 markos, az első jobb lábszára csikó korában el lévő törve, vastagabb a másiknál, két hátulós lábára szárcsa, homlokán csillag; a másik kised paraszt kancza, homlokán csillag, a hátán két fehér folt. Mindketőnek idei kis csikója, de ezek nem vettek el. A becsületes felfedező vagy utbaigazító, illő jutalomra sz mitva jelentkezzék korpádi birtokos Ferenczi Lászlónál, vagy a kolozsvármegyei tisztségénél.

(153)

(6-6)

Eladó ház.

A két-víz közti ugynevezett **Eperjesi-kert**, jelenleg olajgyáros Kiss Mór és Sándor tulajdona, mely következőkből áll: 9 szoba, 3 konyha, 2 kamara, 6 lóra istálló, nagy pincze, 20 ezer vekára gabonás, 2 kút, nagy kikövezett udvar és mintegy 3500 ölnyi kertből, minden a legjobb állapotban, szabad kézből nagyon kedvező feltételek alatt eladó.

Értekezhetni a hely színe a tulajdonosokkal.

(181)

(3-3)

Fogorvosi-hirdetmény.

Alólírt a cs. k. bécsi orvosi és sebészeti egyetem által oklevelezett fogorvos, ajánlja magát mindennemű száj- és fogbetegségnél, a fogaktól vagy bár mely más okokból eredjenek is azok; úgy szinte mesterséges rágóműszerek készítésére aranyból vagy kacsugból, a legújabb angol és amerikai módszerint.

A legszebb angol és amerikai **átlátszó-zománcz-fogak** nagy készlete képessé teszi őt minden fogszükségletnek a legcélszerűsággal megfelelni. Ezenkívül ő maga a szájál fogakkal a következő műtéteket hajlja végre alig érezhetőleg, úgy mint:

1. A foghúzást, a veszély nélküli bódék (narkose) segítségével **tudor Weiger** bécsi fogorvos után; mely módszerint ez, mint már hivatalosan kimutatva van, 100,000 műtétet egyetlen baleset nélkül végeztet.

2. A fogak kitöltése tiszta arannyal, vagy nemes érczekből készült higanyzattal, mely az orvosi tudományok által megvizsgáltatván, igen czélszerűnek találtatott, amerikai fogorvos **Norths** után. A kitöltése nézve helytelen fogalmaknak elejét veendő, a következő részletezést bátorodom ezennel közzé tenni:

a) hogy ez azon egyetlen eszköz, mely által a helyre állított beteg fogak a testnek megtartatnak, és előbbi egészséges állapotjokbani használhatóságukat unjonnan visszanyerik;

b) hogy az csak is nemes érczekkel létesítettik, és a mely vegytani műfolyam következtében, kinyújtható, **de koránt sem meleg, hanem hideg** állapotba hozatván, a beteg fog üregébe, miután ennek jó eredményű gyógyítása eszközölteit legkisebb fájdalom nélkül helyeztetik: és végre

c) hogy az, rendszerint a száj rossz szagának egyedüli gyökeres orvoslátát képezi.

3. A ferdén álló fogaknak ugyan azon módszerint kiigényesítését (ifju kornál) külön készületek által.

4. Merőben fájdalommentes kitisztítását a fogaknak az azokat odvasító kártékony fogkőből; egyszerűsággal ajánlom az én csálhatatlan fogfájást szüntető szeremet, és nyíltan kimondom abbéli biztosítást, hogy minden odvasságból eredt fogfájalmat legrovidebb idő alatt meggyógyítok.

Végre kiválólag figyelmeztetem a t. cz. közönséget a legújabb amerikai **vulkános alzat** (basis) készült romolhatlan kacsug-rágóműszereimre, valamint az amerikai **horog és kapocs** nélküli úgynevezett szeg-fogakra (Slit-Zahn-), megjegyezvén, hogy az előbbiek kitűnő jószáguk által minden eddigelő ősmert mesterséges rágó-műszereket fölmúlulnak, az utóbbiak pedig hiányzó egyes előfogatok több évre tökéletesen kipótolnak.

Ugyazint elvállal alólírt mindennemű használt mesterséges rágó-műszereket illő áron kiigazítás vagy becsere és végti.

Műhelye vagyon: b.-középutca 458.

Itt marad 14 napig.

Zinz Károly, fogorvos.

(123)

(5-6)

Kolozsvárt **KOZÁK EDE** fűszerkereskedésében mindig

fris minőségben kapható:

magyar és franczia **LUCZERNA** mag, **LÖHER-** (Steier Klee), **REIGRAS-**, **MUHAR-**, **BÜKKÖNY-**, **BURGUNDI** takarmány **RÉPA-**, **tarló RÉPA-**, **ÁKACZFA-**, **EPERFA-** és mindennemű

veteménymagvak.

Az általános kedvelt s orvosilag sikerrel elismert

STEIER FÜNEDEV

mell betegeknek.

Használati utasítással együtt, egy üveg ára **87** kr., két üveg bepakolása **20** kr.

Krombholz orvostudor

GYOMOR-LIKÖR.

Ez oly szerencsésen összekevertített vegyület gyógyerejű növényekből készült és különösen az emésztő szervekre igen jó hatású, ajánlható pedig údvös kísérőnek vadászaton, hegységi kirándulásokon és uton, és mint gyomormegelőítő igen jótékonyan foly be az egészségre.

Egy üveg ára **52** kr., két üveg bepakolása **20** kr.**ENGELHOFFER G. J.**

gyógyerejű havasi növényekből készült izom- és ideg-essentiája.

Külső használatra csúszos arc- és izfájalmak, fejfájás, szédülés, fülzugás, kereszt-csont-fájalmak, tagok gyengesége, főleg nagy megerőltetés és nagy menetek után, általános testgyengeség, oldal-nyílalás, aranyer bántes talmak ellen, és különösen alkatrészek gyengülése ellen.

Az izom- és ideg-essentia, egy üveggel 1 ujfrtért,

használati utasítással együtt, valódián egyedül kapható:

Kolozsvárt **Kozák Ede** fűszer-kereskedésében.

Cs. kir.

szabadalmazott

és

elsőamerikai

szabadalmat nyert

(157) 1/6 (2-12)

általán

kedvelt

ANATHERIN-SZÁJVIZEbécsi fogorvos **POPP J. G.** urnak. Ára 1 ft. 40 kr. o. é.

Ezen tíz év óta használatban lévő szájjáv a fog- és szájrészekre nézve mint egyike a legjobb óvszereknek bizonyult be, magas és főfüraságok által toilette-eszköztől használhatók, névszernt pedig a legkitűnőbb orvosi egyéniségek által számos bizonyítványokkal helyeseltetvén, minden további dicsegetés fölösleges. Található Bécs minden gyógyszerüzaraiban ugyan-azon árt.

FOG-ÓLOM, melylyel az ember sajátkezüleg dughatja be odvas fogat. Ára 2 ft. 40 kr.
Cs. kir. legm. kiválta.

ANATHERIN-FOGPASTA Ára 1 ft 22 kr.**NÖVÉNY-FOGPOR**

Ára 36 kr. a. é.

Bizományosok:

Kolozsvárt: Wolff J. és Kudy J. gyógyszer. Tordán: Wolff G. gyógyszer. Szebenben: Zöhrer és Müller, Steiner gyógyszerész. Brassóban: Fabick János fia és G. János fia. Károly-Fehérvárra: Sander gyógyszer, Rusz, Wagner könyvtáros. Segesvárra: Misselbacher J. M. Beszterczén: Dietrich és Fleischer. Dézsén: Kremer S. Déván: Buchler A. Nagy-Váradon: Janky J. Huzzela. Fogarason: Nehrer. M.-Vásárhelyen: Buchler D. és Fogarasi. Balásfalván: Kovrig T. Szászvárosban: Leonhardt J., és Wotsch gyógyszerész urak. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Ifj. Ábrahám Gábor. Debreczenben: Bezler gyógyszer, Szilzman, és Czanak J. urak.